

André Rouvoet, Zorgverzekeraars Nederland

‘Wij zien graag dat mensen er een gezonde levensstijl op nahouden’

Ook de zorgverzekeraars in Nederland houden zich bezig met gezondheid. Waterspiegel vroeg André Rouvoet, voorzitter van de koepelorganisatie Zorgverzekeraars Nederland, in hoeverre het bevorderen van de gezondheid van mensen op het netvlies staat van de zorgverzekeraars.

'In onze missie staat letterlijk dat zorgverzekeraars goede, betaalbare en toegankelijke zorg willen realiseren voor alle verzekerden, gericht op het bevorderen van gezondheid en kwaliteit van leven', aldus Rouvoet. 'Zorgverzekeraars zijn dus actief met het bevorderen van de gezondheid van de mensen, maar dan wel op een manier die past bij hun rol.'

Op welke manier kunnen zorgverzekeraars concreet de gezondheid van mensen stimuleren?

Rouvoet: 'De zorgverzekeraars zijn uitvoerders van een wettelijk verplichte verzekering, waar mensen premies voor betalen. Dat premiegeld moeten de zorgverzekeraars besteden aan het vergoeden van zorgkosten waarvan de wetgever het belangrijk heeft gevonden om ze in het basispakket op te nemen. In dat basispakket zitten wel enige preventieve activiteiten die zijn gericht op het proactief bevorderen van gezondheid. Maar de hoofdmoot bestaat natuurlijk uit de medische basiszorg: de kosten voor huisartsen, specialisten en ziekenhuizen. Als een huisarts of specialist op individuele basis een antirookbehandeling of begeleiding door een diëtist voorschrijft, worden die kosten vergoed. Maar het basispakket verzekert geen algemene 'lifestyle'-achtige zaken of 'gezonder leven'. Dat laat

onverlet dat individuele zorgverzekeraars wel degelijk initiatieven in die richting ontplooiën. Dat gebeurt soms in het kader van aanvullende verzekeringen, waarbij deze lifestyle-elementen wel gedekt zijn. En vaak hebben zorgverzekeraars activiteiten op dit gebied vanuit maatschappelijke verantwoordelijkheid, zoals projecten of programma's over gezond leven, gezond eten, sporten of veiligheid op het werk.'

'Er zijn wel initiatieven van zorgverzekeraars die mensen in beweging willen brengen om te kiezen voor een gezondere manier van leven. Een belangrijke beperking daarbij is dat de verzekeraars hun klanten niet mogen belonen voor 'goed gedrag' door lagere premies. Dat zou premiedifferentiatie tot gevolg hebben door het selecteren op risico. Daarmee tast je de solidariteit aan waarop het systeem is gebaseerd en dat is wettelijk verboden. Dit is een wezenlijk verschil met bijvoorbeeld de markt van autoverzekeringen, waar dat soort premiedifferentiatie wel is toegestaan.'

Richten verzekeraars zich wel op speciale doelgroepen?

Rouvoet: 'Zoals gezegd zijn zorgverzekeraars uitvoerders van de wettelijk verplichte

basisverzekering. Zij maken dus geen verschil tussen verzekerden en richten zich dan ook niet op bepaalde subgroepen. Zij moeten iedereen zonder vragen accepteren en iedereen betaalt ook dezelfde premie. Anders dan bij een levensverzekering maakt het voor de basisverzekering dus niet uit of je ongezond leeft, rookt, drinkt of wat dan ook. Dit is een gevolg van het solidariteitsbeginsel dat ten grondslag ligt aan ons zorgstelsel.'

Voorziet u op dit gebied nog grote veranderingen in de manier waarop het zorgstelsel het stimuleren van gezond leven regelt?

Rouvoet: 'Solidariteit als basis voor zorgverzekering vind ik een groot goed. Ik zie hier dan ook geen verandering in komen en ik zou daar ook geen voorstander van zijn. Wat ik me wel kan voorstellen, is dat we in de toekomst gaan kijken naar mogelijkheden voor meerjarige contracten met zorgverleners waarin afspraken worden gemaakt over preventie en het bevorderen van een gezonde lifestyle. Een huisarts kan bijvoorbeeld veel te maken hebben met patiënten met overgewicht in zijn wijk: daar kun je dan gerichte afspraken over maken. Maar dan moet je ook goed de uitkomsten daarvan kunnen meten, om te zien of het echt werkt.'

Hij vervolgt: 'De zorgverzekeraars hebben de afgelopen twee jaar meer dan voorheen te maken gekregen met de gemeenten, die door de decentralisatie meer taken op het gebied van zorg hebben gekregen. Doordat gemeenten zich nadrukkelijk bezighouden met voorlichting en preventie rondom gezond leven en (sport)voorzieningen in de wijk, willen de zorgverzekeraars kijken hoe zij daarin kunnen samenwerken. Medio april is in dat kader een gezamenlijke brief van Zorgverzekeraars Nederland en de VNG aan de minister en staatssecretaris van VWS en de Tweede Kamer gestuurd over een bestuurlijke samenwerkingsagenda. Wij zien hier kansen voor gemeenten en zorgverzekeraars om in de wijk samen te werken aan het voorkomen van gezondheidsproblemen, en daarmee het beperken van zorgkosten.'

Is de situatie bij aanvullende verzekeringen anders?

Rouvoet: 'Zeker, daar bestaat meer vrijheid, omdat dat niet om verplichte verzekeringen gaat. Bij de aanvullende verzekeringen zou een zorgverzekeraar ook vragen mogen stellen aan de verzekerde en beloningen kunnen koppelen aan bepaald gedrag. Maar het punt is dat mensen in de meeste gevallen hun aanvullende verzekering afsluiten bij dezelfde maatschappij

als waar ze hun basisverzekering hebben. En dat betekent weer dat je moet oppassen hoe ver je gaat als zorgverzekeraar: je mag via de aanvullende verzekering niet gaan sturen op wie je aanneemt voor de basisverzekering.'

De thema's volksgezondheid en (jeugd)zorg lopen als een rode draad door uw carrière heen. Wat is uw persoonlijke passie voor deze onderwerpen?

Rouvoet: 'Mede vanuit mijn christelijke achtergrond vind ik sociale thema's zoals zorg en onderwijs wezenlijke onderdelen van onze samenleving, omdat het alle mensen aangaat. Het zijn echte publieke goederen, waar we zuinig mee moeten omgaan. Ik heb het debat rondom de invoering van het nieuwe zorgstelsel in 2006 als woordvoerder ook vrij scherp gevoerd, omdat ik vind dat de solidariteit geborgd moest zijn. Daarom vond ik het na mijn politieke loopbaan ook een uitdaging om in de zorgsector, toch een raakvlak tussen privaat en publiek, mijn bijdrage te leveren aan een solidair en eerlijk systeem.'

Spelen de verzekeraars ook een rol bij innovaties op het gebied van farmacie?

Rouvoet: 'Innovatie op dat terrein moet toch vooral komen vanuit de sector zelf en vanuit de overheid. Zaken zoals opleidingen, onderzoek en innovaties kosten

enorm veel geld en dat mag niet uit de premies van de basisverzekering komen. Het premiegeld dat de verzekerden betalen moeten zorgverzekeraars voor 100% besteden aan zorg, en niet aan 'research & development'. Bovendien betalen we als belastingbetalers natuurlijk allemaal ook fors mee aan het wetenschappelijk onderzoek op de universiteiten.'

Zijn milieu en waterkwaliteit onderwerp van gesprek tussen de zorgverzekeraars en de farmaceutische industrie?

Rouvoet: 'Voor de zorgverzekeraars zijn die zaken vrij ver verwijderd van de core business. Wij vergoeden medicijnen die onze klanten krijgen voorgeschreven en bemoeien ons niet met de samenstelling van die medicijnen of met de manier waarop bijvoorbeeld een ziekenhuis omgaat met medicijnresten of bijvoorbeeld contrastvloeistoffen. Wat ik wel zie, is dat we op bestuurlijk niveau tot nu toe nog geen structureel overleg hebben met de farmaceutische industrie. Vanuit het verleden is dat logisch, omdat wij simpelweg geen relatie met die sector hebben. Vanuit de maatschappelijke verantwoordelijkheid van beide partijen kan het goed zijn om over specifieke onderwerpen met elkaar om tafel te gaan zitten.'

Wilt u tot slot reageren op de volgende stelling: 'Zorgverzekeraars moeten het drinken van kraanwater bevorderen, als onderdeel van een gezonde levensstijl'.

Rouvoet: 'Wij zien uiteraard graag dat mensen er een gezonde levensstijl op nahouden, maar dat blijft wel hun eigen verantwoordelijkheid. De meeste mensen staan niet meer stil bij het feit hoe belangrijk schoon drinkwater is voor een goede gezondheid. Maar wij kunnen geen actieve rol spelen in de promotie daarvan. Ik juich toe dat individuele zorgverzekeraars initiatieven ontplooiën op het gebied van gezonder leven en zie ook dat sommige verzekeraars wel iets meer zouden kunnen doen. Maar van een verplichting zou ik niet willen spreken, dat gaat te ver. Onze primaire taak is toch: vergoeden van medische kosten die onder de basisverzekering vallen.'

André Rouvoet: 'Solidariteit borgen'.

